

Aan de bewoners van dit adres

DMS 2218631
PROJECTNUMMER

DELFT
17 augustus 2023

ONDERWERP

Aangepast RIVM-advies sloten Forepark en Leidschenveen

Beste bewoner,

In sloten in de buurt van uw woning of bedrijf zijn door het Hoogheemraadschap van Delfland concentraties PFOS-gemeten. Wij snappen heel goed dat u zich daar ongerust over maakt, dat u wilt weten wat er aan de hand is en wat deze situatie betekent voor uw gezondheid. Met deze brief wil ik u bijpraten over de laatste meetresultaten in de sloten in uw omgeving en over het aangepaste advies van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Laatste meetresultaten

We hebben de afgelopen weken veertien metingen gedaan in het water van de sloten bij u in de buurt: in de sloten in de woonwijk Leidschenveen en in de sloten op het bedrijventerrein Forepark. In de sloten in de woonwijk liggen de gemeten waarden tussen de 9,5 en 13 nanogram PFOS per liter slotwater. Volgens de Europese norm voor de Kaderrichtlijn Water (KRW), die als doel heeft om de kwaliteit van oppervlaktewater te waarborgen, mag slotwater maximaal 0,65 nanogram PFOS per liter bevatten. Deze norm is onder andere gebaseerd op de consumptie van vis door de mens. De vervuilde sloot op het bedrijventerrein, die eerder door Delfland is afgesloten, bevatte volgens de laatste meting 260 nanogram per liter. Tijdens de metingen in alle sloten zijn ook andere PFAS-stoffen in het water aangetroffen.

RIVM-advies en meetresultaten 2020 - 2021

Onlangs gaf het RIVM-advies op basis van meetresultaten uit 2020 en 2021. Toen adviseerde het RIVM het slotwater niet te gebruiken voor moestuinen, niet in de sloten te zwemmen en geen gevangen vis te eten.

RIVM-advies laatste meetresultaten

Naar aanleiding van de laatste meetresultaten vroegen wij advies aan het RIVM over het besproeien van moestuinen met slootwater, het eten van zelf gevangen vis, het zwemmen in de sloten door mensen en huisdieren en over de dieren van Stadsboerderij Landzicht.

Hieronder vertel ik u daar per onderwerp meer over:

- **Moestuinen besproeien**

Het water uit de sloten van de woonwijk kan weer gebruikt worden voor het besproeien van moestuinen. Het RIVM raadt nog wel uit voorzorg af om het water uit de vervuilde sloot op het bedrijventerrein te gebruiken voor het bewateren van moestuinen. Deze sloot ligt tussen de straten Tiber en Donau en langs de straten Regge en Linge.

- **Zelf gevangen vis eten**

Voor de vervuilde sloot op het bedrijventerrein geldt een visverbod. In andere sloten op het bedrijventerrein en in de woonwijk mag alleen met een vergunning worden gevestigd. De regel is om gevangen vis terug te zetten. Het eten van zelf gevangen vis wordt afgeraden voor het hele gebied, dus zowel het industrieterrein als de woonwijk.

- **Zwemmen in de sloten**

Zwemmen in de vervuilde sloot op het bedrijventerrein Forepark wordt door het RIVM nog altijd afgeraden. Het RIVM verwacht dat zwemmen in de woonwijk weinig risico's voor de gezondheid met zich meebrengt. De sloten op het bedrijventerrein en in de woonwijk zijn overigens geen officiële zwemlocaties. Zwemmen kan op [twaalf officiële locaties in het gebied van Delfland](#).

- **Huisdieren en stadsboerderij**

Het RIVM ziet ook na de nieuwe metingen geen gezondheidsrisico's voor huisdieren als die zwemmen in en drinken uit het slootwater op het bedrijventerrein en in de woonwijk. Ook de dieren van Stadsboerderij Landzicht bij Leidschenveen kunnen slootwater blijven drinken.

- **PFOS-concentraties blijven volgen**

Het RIVM adviseert Delfland tot slot om de concentratie PFOS (en PFAS) in het water van de sloten in de woonwijk te blijven volgen.

Bewonersavond

Begin september bent u welkom op een informatiebijeenkomst: u ontvangt hiervoor binnenkort een uitnodiging. U kunt tijdens die informatiebijeenkomst uw zorgen delen en vragen stellen. Delfland en de gemeente Den Haag organiseren die bijeenkomst samen met de bewonersorganisatie. Ook de GGD Haaglanden zal aanwezig zijn om bewonersvragen over gezondheidsaspecten te beantwoorden. Binnenkort ontvangt u hiervoor een uitnodiging.

Vragen over gezondheidsaspecten kunt u nu stellen aan de GGD Haaglanden via (088) 355 01 00 of gezondheidsmilieu@ggdhaaglanden.nl.

Brononderzoek

Samen met de omgevingsdienst Haaglanden en de gemeente Den Haag doet Delfland onderzoek naar de mogelijke bron(nen) van vervuiling op het bedrijventerrein. Op basis van de eerste resultaten worden nieuwe metingen uitgevoerd en wordt er verder onderzoek gedaan. Delfland, Haaglanden en de gemeente Den Haag willen het onderzoek zorgvuldig uitvoeren. Daardoor kan het nog langere tijd duren voordat er meer bekend is over de bron(nen).

PFAS-stoffen

PFAS is een verzamelnaam voor duizenden chemische stoffen. Bekende voorbeelden zijn PFOS, PFOA en GenX. Die worden allemaal door de mens gemaakt en in veel producten en productieprocessen gebruikt. En het is steeds duidelijker hoe schadelijk die stoffen zijn voor de mens en het milieu. Overal in Nederland (en daarbuiten) zit PFAS in de bodem, in het water, in planten en dieren. En via ons eten en drinken komt PFAS ook in ons lichaam terecht. Uit eerder RIVM-onderzoek blijkt dat de Nederlandse bevolking via voedsel en drinkwater al te veel PFAS binnenkrijgt.

Meer informatie?

Ik kan me voorstellen dat u nog vragen heeft na het lezen van deze brief. Op onze website vindt u een pagina met alle tot nu beschikbare informatie: www.hhdelfland.nl/pfas. Daar vindt u ook een lijst met vragen en antwoorden. Staat uw vraag daar niet bij? Dan kunt u natuurlijk contact opnemen met ons. Dat kan door te bellen met (015) 260 81 08 of door te mailen naar loket@hhdelfland.nl. Wij zullen u blijven informeren over de ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Het Hoogheemraadschap van Delfland,
de directeur ontwikkeling,

Wendy Kooistra